

”Dyrevelfærd hos danske svin”

Folketingets Fødevareudvalg d. 29. jan.2014

Kristian Viekilde, DVM.
Fmd., Sektion vedr. svin. DDD
Medejer af Porcus Svinefagdyrlæger

Introduktion

Kastration – for forbrugernes skyld...

Ornelugt skyldes akkumuleringen af to stoffer – androstenon og skatol – i spækket på hangrise.

Androstenon (et mandligt feromon) dannes i testiklerne hos hangrise i takt med deres stigende kønsmodenhed, mens skatol (et biprodukt, der dannes i grisenes tarmflora, eller den bakterielle omsætning af aminosyren tryptofan) produceres hos både han- og hungrise. Niveauerne er dog langt højere hos ikke-kastrerede hangrise, da kønshormonerne reducerer leverens evne til at udskille stoffet skatol, hvorfor skatol ophobes i spækket i stigende grad, når hangrisene nærmer sig kønsmodenhed.

Hangrise producerer disse stoffer naturligt i takt med deres stigende kønsmodenhed, og efterhånden som disse stoffer ophobes, vil det bemærkes, når kødet tilberedes. Hangrise kastreres derfor for at undgå akkumuleringen af disse stoffer.

Kastration – for forbrugernes skyld...

Hvorfor ?

Udelukkende et afsætningsmæssigt problem. Forbrugerne vil IKKE have kød som lugter.

Prøv selv ;)

Kastration – for forbrugernes skyld...

Grisene kastreres på 2.-7. levedag. Det sker typisk med skalpel eller tang. Det er ulovligt at overrive væv, og grisene skal i forbindelse med kastration smertestilles med et "NSAID" (sammenlignelig med Panodil, Ipren mv.) Det sker i de fleste tilfælde.

Kastration – for forbrugernes skyld...

Bedøvelse?

- Meget er forsøgt
  - CO2
  - "Anæsthesimaskiner"
  - Lokalbedøvelse (intratestikulær og subcutant).
  - ...

Kastration – for forbrugernes skyld...

Bedøvelse?

På kastrationsbænken er der plads til fire smågrise ad gangen. En rød lampe viser, når grisene bliver bedøvet med Isofluran, og en grøn, når grisen er bedøvet, og snittene kan lægges. (Foto: Henrik Sieben)

Kastration –

Hertil kommer, at den tid man sparer ved at kastrere estimeret set er 40.000 timer eller ca. 7,2 mio. kr. - den tid kunne med fordel bruges til at reducere pattegrisedødeligheden. WIN-WIN!

Mindre foder = lavere miljøpåvirkning og bedre konkurrencevilkår!

Men det

Alternativer?

- Hangrise produktionsopspring, aggressionsproblemer er en god forretning

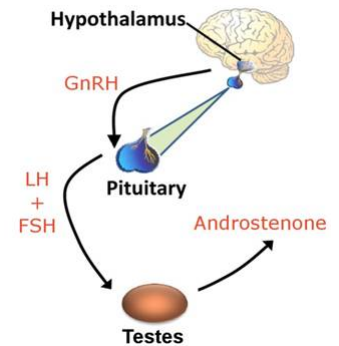
30-100 kg	Besætning	Vådfoder	Tørfoder
	Frasortering, skatol	2,5%	4,8%
DB kr. / sti pl./ år	+ frasortering hangrisefradrag 25 kr.	20	72
	0% frasortering hangrisefradrag 25 kr.	37	103
	0% frasortering 0 hangrisefradrag	136	201

Kilde S. Støier et al. Svinekongressen 2012.

Kastration – for forbrugernes skyld...

Alternativer?

Halekupering – det gode eller onde...

Halekupering

- Der halekuperes fordi man vil forebygge halebid, dette må ikke ske rutinemæssigt... *Bek. 324, §4.*
- Der er videnskabelig evidens for at dette virker. (Jo mere man tager jo mere følsom bliver den halespids der er tilbage = bedre effekt på helebid, mere smerte ved kupering).
- Man må maksimalt tage halvdelen og det skal ske i grisens 2.-4. levedøgn.
- Indgrebet sker normalt ved at "saksen" er meget varm og brænder sig igennem vævet. Blødningen stoppes altså samtidig med at halen klippes af.
- <http://vimeo.com/85023770>

Halekupering

- Hvad taler imod:
- Blødninger, etik, infektionsrisiko og smerte... og hvor ondt gør det så?
- Alle er enige om, at der er en vis smerte forbundet med dette indgreb. Der er lavet smertestudier, som viser en noget højere impulssignalering efter kupering end før. Samtidig kan man også på cortisolniveau se, at der sker en påvirkning.
- Halekupering er ingen garanti for at undgå halebid!

Halekupering – til diskussion!

- Tilbage står:

Vi gør det for at beskytte grisene mod halebid i det omfang, det er os muligt. Det er lovlige stalde mv.

I lemlæster 30 mio. grise hvert år for at reducere halebid, som ikke nødvendigvis afhjæpnes!

Tak for nu – spørgsmål er velkomne ☺

